

Arbeids- og sosialdepartementet

HØRINGSNOTAT

Forslag til endring i lov om pensjonstrygd for sjømenn

Utsendt: 12. juni 2015
Høringsfrist: 14. august 2015

1. Innledning

Arbeids- og sosialdepartementet sender med dette på høring forslag om endring i lov 3. desember 1948 nr. 7 om pensjonstrygd for sjømenn (sjømannspensjonstrygdloven) § 17. Den foreslåtte endringen går ut på å utvide styret i pensjonstrygden for sjømenn fra fem til syv medlemmer. På bakgrunn av de store endringene som har skjedd i sjøfartsnæringen de senere årene, ønsker departementet å åpne for at alle de store arbeidstakerorganisasjonene i næringen gis mulighet til å være representert i styret i pensjonstrygden, slik at representasjonen i større grad gjenspeiler sammensetningen av medlemsmassen.

2. Bakgrunn

Pensjonstrygden for sjømenn er en offentlig tjenstepensjonsordning med formål å yte alderspensjon i alderen 60 til 67 år. Pensjonsordningen har siden oppstarten i 1948 vært administrert av Pensjonstrygden for sjømenn, som er en offentlig virksomhet underlagt Arbeids- og sosialdepartementet.

Det er bestemt i sjømannspensjonstrygdloven § 17 at pensjonstrygden for sjømenn skal ledes av et styre på fem medlemmer som oppnevnes av departementet for fire år om gangen. To medlemmer oppnevnes etter forslag fra sjømennenes organisasjoner, og to etter forslag fra arbeidsgivernes organisasjoner. Det femte medlemmet er styrets leder, og velges/utpekes av departementet. Plikten til å ha et styre der både arbeidsgiver- og arbeidstakersiden er representert er videre forankret i artikkel 4.4 i ILO-konvensjon 71 om pensjoner til sjømenn, som Norge har ratifisert. Der slås det fast at "*Redere og sjømenn som yter tilskudd til dekning av ordningens pensjonsutgifter skal være berettiget til ved representanter å delta i ledelse av ordningen*".

Fordelingen av plassene i styret, slik den er i dag, er historisk betinget. På arbeidstakersiden har Norsk Sjømannsforbund både fast representant i styret og vararepresentant. Det Norske Maskinistforbund og Norsk Sjøoffisersforbund har henholdsvis fast plass og vararepresentant i annenhver styreperiode. På arbeidsgiversiden har Norges Rederiforbund og NHO Sjøfart hver sin faste representant og vararepresentant i styret. Nåværende styre er oppnevnt frem til 31. august 2015.

Pensjonstrygdens styre har ansvar for å utvikle den overordnede strategien for virksomheten, og har det har overordnede ansvaret for driften. Styret er tillagt flere administrative funksjoner, og er blant annet ansvarlig for forvaltningen av trygdens fond.

3. Forslag om utvidelse av styret i pensjonstrygden for sjømenn fra fem til syv medlemmer

Medlemskap i pensjonstrygden for sjømenn er pliktig for arbeidstakere på norske skip og visse flyttbare innretninger i sjøen på minst 100 bruttotonn. Pensjonstrygden finansieres etter et utligningsprinsipp, hvor årlige pensjonsutgifter dekkes løpende gjennom avgift fra arbeidsgivere og arbeidstakere, bidrag fra trygdens fond og visse tilskudd fra staten.

De siste årene har det skjedd store endringer i medlemsmassen i pensjonstrygden, i det en økende andel av arbeidstakerne som er medlem i ordningen er tilknyttet offshorevirksomhet. Av dagens om lag 31 500 aktive medlemmer er om lag 61 prosent ansatt innen offshorerelatert virksomhet, fordelt med henholdsvis 14 500 ansatt på skip innen offshore, 7100 ansatt på flyttbare innretninger og 2900 innen tradisjonell skipsfart. På bakgrunn av høyt lønnsnivå er offshoresektorens andel av avgiftsinntektene enda høyere, og utgjør over 70

prosent. Offshoresektoren er med andre ord hovedbidragsyter i den løpende finansieringen av pensjonstrygden for sjømenn.

Arbeids- og sosialdepartementet har brakt i erfaring at en betydelig andel av arbeidstakerne innen offshore ikke er tilknyttet de tradisjonelle arbeidstakerorganisasjonene til sjøs. På bakgrunn av at offshoresektoren representerer en betydelig andel av yrkesaktive medlemmer i pensjonstrygden for sjømenn, og sektorens bidrag til pensjonstrygdens økonomi, mener Arbeids- og sosialdepartementet det er rimelig å utvide styret i pensjonstrygden slik at alle de store arbeidstakerorganisasjonene gis mulighet til å være representert i styret.

For å opprettholde balansen i styret må styret utvides tilsvarende på både arbeidstaker- og arbeidsgiversiden. Departementet foreslår derfor at styret i pensjonstrygden for sjømenn utvides fra fem til syv medlemmer.

Departementet understreker at organisasjonene må bli enige seg imellom om den nærmere fordeling av styreplassene.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget vil ikke ha økonomiske eller administrative konsekvenser av betydning.

6. Lovforslag

I lov om pensjonstrygd for sjømenn skal § 17 første ledd lyde:

Pensjonstrygden skal ledes av et styre på syv medlemmer som oppnevnes av departementet for fire år om gangen. *Tre* medlemmer med varamedlemmer oppnevnes etter forslag av *arbeidstakernes* organisasjoner og *tre* medlemmer etter forslag av arbeidsgivernes organisasjoner. Det *syvende* medlemmet skal være styrets leder.